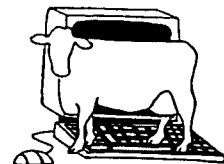

כלכלה וממשק

עלות יום ריק – בדיקה על סמך נתוני רפת צפון הגולן

איתן שדה, רפת צפון-הגולן

ברפת צפון הגולן מותקנת מערכת AFI 2000. במערכת נאספים כל נתוני הייצור של הפרות, כולל ניתוח מוצקים כפי שמתקבלים. המערכת יודעת להציג את סך הייצור של קבוצה על פי המרחק מהמלטה (אינטגרל). בעבודה נותחו הנתונים של קבוצת המבכירות והפרות ברמות הייצור של 270 ו-360 ימי חליבה. הפרות אשר נחלבו 360 יום כוללות את כל הפרות שנחלבו 270 יום. לא כל הפרות שנחלבו 270 ימי חליבה נחלבו גם 360 ימים. בנייתו נוצלה העובדה, שניתן לקבל את רמת החמ"מ לאורך התחלובה, על מנת לערוך ניתוח מדוייק של התפתחות יחסי חלב/חמ"מ לאורך התחלובה.

עיקר הממצאים

- בהגדלת מספרי ימי הריק מ-55 ל-145 גדלה התרומה לכל יום כלכלה, הן במבכירות והן בפרות.
- במשטר מכסות בו אנו מחשבים ליטר שולי מול קנס של 65%, יתרון גדול יותר להגדלת המחזור, בעיקר בפרות.
- ככל שגובה הקנס מולו ניצב המשק גבוה יותר, כן גדלה הכדאיות של מעבר ל-145 ימי ריק. כאמור, כל הנתונים נכונים לרפת צפון הגולן ויש לבדקם היטב לפני הסקת מסקנות ברפתות אחרות.

שיטת החישוב

נאספו נתוני החלב של קבוצת מבכירות וקבוצת הפרות ב-270 ימי חליבה ו-360 ימי חליבה (י"ח). כצפוי, תוספת ימי חליבה גרמה לירידה ממוצעת בחלב ליום חליבה של 2.5 ק"ג חלב בפרות ו-1.5 ק"ג חלב במבכירות. כצפוי, הירידה במונחי חמ"מ היתה קטנה יותר, 1.6 ק"ג בפרות ו-1 ק"ג במבכירות. כתוצאה מהארכת המחזור (ימי חליבה +

יובש) מ-325 ימים ל-425 ימים אנו מקבלים את השינויים הבאים:

הכנסה מוולדות: הארכת זמן המחזור גוררת אובדן ולדות ומספר המלטות קטן יותר לאורך השנה. ההפסד הנובע מאובדן ולדות, 0.47 ש"ח ליום.

און + התאחדות: מאחר והתשלום הוא לפי הזרעה (און), הארכת המחזור תביא לחסכון של 0.11 ש"ח ליום.

מסי מועצת החלב + הובלה: ההוצאות ליום כלכלה נמוכות בפרות ב-0.08 ש"ח.

מזון פרות, בליל חולבות: המזון בתקופת החליבה יורד לקראת סוף החליבה ולכן, הונחה הנחה של 24 ק"ג ח"י לפרות ב-270 ימי חליבה ו-23 ק"ג ח"י ב-360 ימי חליבה.

מבכירות בליל חולבות: 20.6 ק"ג ח"י ב-270 ימי חליבה ו-20.2 ק"ג ח"י ב-360 ימי חליבה.

בליל יבשות: מנת היבשות זהה, אולם יורדת בחלוקה ליום מחזור ככל שהמחזור ארוך יותר.

סה"כ הזנה: מנת המזון בימי מחזור קצרים יקרה בפרות ב-0.26 ש"ח ובמבכירות נמוכה ב-0.08 ש"ח לכל יום.

סה"כ תרומה: מסיכום ההכנסות וההוצאות

עלות יום ריק

הפרש מבכירות	הפרש פרות	מבכירות 360 ימי חליבה	פרות 360 ימי חליבה	מבכירות 270 ימי חליבה	פרות 270 ימי חליבה	מחיר יחידה ש"ח	יחידה ש"ח	
90	90	145	145	55	55			גיל התעברות
90	90	360	360	270	270			ימי חליבה
0	0	55	55	55	55			ימי יובש
90	90	415	415	325	325			אורך מחזור
2,637	2,493	12,205	12,751	9,568	10,258		ק"ג	חלב
2,949	2,974	12,844	13,648	9,568	10,674		ק"ג	חמ"מ
-1.53	-2.57	33.90	35.42	35.44	37.99		ק"ג	חלב ליום חליבה
-0.97	-1.62	35.68	37.91	36.65	39.53		ק"ג	חמ"מ ליום חליבה
-0.03	-0.84	29.41	30.73	29.44	31.56		ק"ג	חלב ליום כלכלה
0.50	0.04	30.95	32.89	30.45	32.84		ק"ג	חמ"מ ליום כלכלה
0.11	0.11	-0.41	-0.41	-0.52	-0.52	170	ש"ח	און + התאחדות
0.00	-0.08	2.65	2.77	2.65	2.84	0.09	ש"ח לק"ג	הובלה + מיסי מועצה
-0.47	-0.47	1.69	1.69	2.15	2.15	700	מחיר ולד	הכנסה מוולד ליום כלכלה
0.70	0.06	42.89	45.57	42.19	45.51	1.39	ש"ח לק"ג	הכנסה מחלב ליום כלכלה
0.30	-0.03	12.70	14.42	12.41	14.46	14.5	ש"ח ל-20 ק"ג ח"י	מנת חולבות ליום כלכלה
-0.22	-0.22	0.80	0.80	1.02	1.02	6	ש"ח ל-12 ק"ג ח"י	מנת יבשות ליום כלכלה
0.08	-0.26	13.50	15.22	13.42	15.47			סה"כ מזון ליום כלכלה
1.20	0.972	24.64	25.49	23.44	24.52			תרומה לפני קנס
0.01	0.41	-14.26	-14.90	-14.28	-15.31	0.35	ב-% ממחיר מטרה	קנס
1.22	1.38	10.38	10.59	9.16	9.21			יתרה אחרי קנס

הנתונים נכונים לרפת צפון הגולן. יש להיזהר מהסקת מסקנות ברפתות אחרות. במשקים בהן יש מערך איסוף נתונים דומה (AFI 2000), ניתן לבדוק ספציפית.

בשאלה איזה פרה להזריע בהסתמך על ביצועי התחלובה הנוכחית.

בשיטה בה קיים תשלום נוסף בהזרעה 6 הרחקת ההזרעה תאפשר שיפור אחוז ההתעברות מהזרעה 1, הקטנת עבודת הסרק והקטנת העלות, הן למערכת והן לרפתן. תחלובה ארוכה תאפשר הגעת פרות ליובש

הנובעות מהארכת תקופת הריק ניתן לראות גידול של 0.97 ש"ח בפרות ו-1.2 ש"ח במבכירות.

שיקולים נוספים במדיניות של "מחזוריים ארוכים" (שיקולים ללא כימות כלכלי)

הזרעה מאוחרת מאפשרת שיקול רב יותר

את הסיכון של פגיעה בפרה כתוצאה מתהליך ההמלטה.
 נקיטת מדיניות של ימי ריק רבים תגרום להגדלת ריכוז המוצקים ברפת.
 הגדלת ימי הריק תגרום לירידת שיעור היבשות בעדר. ההתקדמות הגנטית עלולה להיפגע כתוצאה מצמצום מספר ההמלטות.

במצב גופני טוב; עשויה להקל על התחלובה העוקבת. יתכן שניתן לשקול קיצור תקופת היובש בתחלובה ארוכה.
 מאחר ש"אין עלות" ליום ריק ניתן לאמץ מדיניות הזרעות שונה בהתאם לעונה בה אנו מעוניינים בהמלטות (העברת חלב מחורף לקיץ).
 בהגדלת המרווח בין ההמלטות אנו מקטינים

יותר מ-120 ימי ריק?

זה לא הכרחי!

הפתרון: עוד פרוגסטרון

השימוש בהתקן סידר, המכיל פרוגסטרון טבעי, הוכח כיעיל ביותר לשיפור מובהק בפוריות הקיץ וקיצור ימי ריק בפרות

(ראה פרסום צבונגט על ציג. פרינס בלהנורג אפריל) של יאסק הבקר והאבי' צ'א' 7-8)

שיווק והפצה בלעדיים

אלון כימיקלים בע"מ טל. 08-9453205 פקס. 08-9492775